

SLOVENSKI NAROD.

zhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za eden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštne znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

„Celjskega Sokola“ osnovalna slavnost dne 7 in 8. septembra.

(Dalje.)

Predlog tajnika dr. Treota, da se telegrafičnim potom pošlje iskreni pozdrav in Na zdravje „Sokolu“ v Opavi, ki je praznoval slavnost z enakimi zaprekami in intrigami, kakor Celjski, bil je vsprejet naudušeno. Isto tako predlog, da se visokemu jubilarju, škofu Strossmayerju izreče globoko spoštovanje in srčno čestitanje združenih slovenskih in hrvatskih „Sokolov“. Gromoviti klici „Živio Strossmayer“ pritrjevali so, da jez naudušenjem bil jednoglasno vsprejet ta predlog. Tudi „Bralnemu društvu“ v Tržiči in k Vilharjevi slavnosti v Planini odposlala sta se telegrafična pozdrava. Izmej telegramov omenim naj za danes le nekatere: S Češkega došli so iz Prage, iz Opave dva, iz Nachoda, Jičina, Třebice, Budejevic in od češkega Sokola na Dunaji. Iz Hrvatske: Iz Zagreba, iz Pulja dva, iz Požege, Spljeta, Karlovca i. t. d. Iz slovenskih krajev pa jih je bilo nebrojno, da ga nij skoro važnejega kraja, kateri bi se ne bil udeležil vsaj v duhu slavnosti. To je najboljši dokaz, kako živo so se zanimali slovenski domoljubi povsod za „Sokola Celjskega“, s kako radostjo so pozdravljali njega rojstvo, dobro spoznavši preveliko njegovo važnost za razvoj Slovenstva v Celji. Naj bode to živo zanimanje vse Slovenije spodbuda vrlim junakom, ki so osnovali „Sokola“, da neustrašeno in neutrujeno delajo naprej za njega daljni razvitek.

Ko je bilo končano prečitavanje telegramov, poprime besedo operni pevec Josip Noll, poudarjajoč, da čez mnogo let se je zopet oblekel v rudečo srajco, ter, da je ponosen videti se kot „stare garde“ Sokol moj tolikimi odličnimi brati, Sokoli slovenskimi in hrvatskimi. Posebno pozdravlja vrle Tržačane, ki se neso strašili dolzega pota in došli v lepem številu in pa brate Hrvate, ter napije uzajemnosti jugoslovaški. Napitnica bila je vsprejeta z naudušenjem in s tem bila je končana vrsta govorov. „Slavec“ zapel je še nekaj zborov, živahno odobravanih.

Potem pa so se vsa društva odpravila na

slavnostni prostor pred mestom v restavracijo Kukčevo v istem redu, kakor zjutraj, namreč do mosta tiho, od mosta naprej pa z razvitimi zastavami, dvema godbama in trobentašem „Sokolov“. Spremljevala jih je velika množica občinstva, ter so se razlegali daleč na okolu naudušeni živioklici. Kmalu bilo je na slavnostnem prostoru vse zasedeno in pričela se je slavnost s telovadbo. Začeli so „Sokoli“ Zagrebški na drugo, ter izvajali prav izvrstno razne teške vaje, katere so bile od mnogobrojnega občinstva vsprejete z burnimi odobravočimi klici. Ker sem baš, ko se je pričela telovadba, spremljeval z družimi „Sokoli“ Ljubljanskimi in Celjskimi „Zagorskega Sokola“ do mosta, obžalujem, da o telovadbi Zagrebčanov ne morem poročati tako obširno, kakor bi želel. Čul sem le jako pohvalne glasove o izrednosti telovadcev Hrvatskega „Sokola“. Da je „Zagorski Sokol“ moral oditi že v nedeljo popoldne, obžalovali so v prvi vrsti njega člani sami najbolj, a dolžnost zvala jih je domov. Večina njih so rudokopi, ki so že v nedeljo po noči morali nastopiti trudapolno svoje delo, katero pa jim ne brani, da so verni in zvesti Sokoli. Iskreno jih je pozdravil Ljubljanskega „Sokola“ podstarosta dr. Triller ter spodbujal, da ostanejo vedno tako vrli dečki, kakor dozda, na katere smo ponosni. Pri mostu razločili smo se, in deputacija „Celjskega Sokola“ jih je spremljala do kolodvora. Na slavnostnem prostoru pa se je nadaljevala veselica. Vrstile so se godba, petje, sviranje tamburašev in pa telovadba. Za Zagrebškimi „Sokoli“ nastopili so Ljubljanci, katerih mojstersko izvedene vaje so bile burno pohvaljene. Občinstva bilo je polno na vseh krajih po okolu ležečih potih in holmcih, katero je občudovalo gibčnost, eleganco in silno krepost Ljubljanskih Sokolov. Prvi dan telovadilo se je samo na drugo in so se posebno odlikovali bratje „Sokoli“: Benčan, Vernik, Bratina, Škof, Virk, Pavčič, Goričan, Agnolo, Franchetti. Posebno odobravanje izzivalo so teške vaje: Velekolo naprej in nazaj, stoje na rokah, s pod- in nadprijemom, veleprevrat z različnimi drugimi odskoki in kakor se še imenujejo te vaje. Bil je le jeden glas, da so Ljubljanci se skazali prave mojstre v telovadbi.

Ko je bila končana telovadba, vršil se je muzikalni del programa. „Slavec“ pel je na občno zahtevanje Ipavčev „Domovino“ in še večje naudušenje nego zjutraj sta izzvala solista g. Meden in operni pevec Josip Noll, ki se je rade volje pridružil Ljubljanskim pevcem. Nepotrebno je kaj več pristavljati, imena teh dveh pevcev zadostujeta. Isto tako naudušeno sprejeta je bila „Slovenec sem“ in mnogo drugih zborov. Humoristična in karakteristična „češka kitara“ izbudila je mnogo smeha in živo odobravanje in se je v solu odlikoval g. Pavška simpatični tenor. Tamburaši Zagrebški zaigrali so nam „Naprej“, „venec slov. pesmi“ in razne druge in našli najživahneje priznanje za svoje zares izvrstno predavanje, kakor tudi dotični gospod ki je prav lepo pel bariton solo skupaj s tamburaši. Zadnje točke pevskega programa bila sta dva mešana zbora Celjskega pevskega zbora, pomnoženega z nekaterimi člani „Slov. pevskega društva“. Pelo se je „Pozdravljam te gorenjska stran“ in „Nazaj v planinski raj“, solo pel je g. nadučitelj Porekar prav izborni. V mali obliki imeli smo užitek, ki nas je spominjal na Mariborsko slavnost, kajti pelo se je prav izvrstno in zaslužena pohvala donela je vrlim pevkam in pevcem.

Ko se je do dobrega stemnilo, začeli smo odhajati v mesto. V čitalnici zbrali so se „Slavci“, bratje Hrvate in drugi Sokoli, in pričela se je kmalu živahna zabava. V gorenjih sijajno nakičenih prostorih pa je bil jako lep in eleganten ples. Mnogo krasnih gospodičin in gospoj v elegantnih toaletah dajalo je poseben sijaj zares lepej zabavi. Neutrujeno sukale so se plesalke in plesalci in se neso pustili motiti po tropični vročini, katera je vladala v dvorani. Drugi del Sokolov pa se je utaboril pri Košerji, kjer je vladalo veselo življenje do ranega jutra in so pokale šampanjske petarde, ter se prepevale vesele pesmice.

Tako se je vršil prvi dan slavnosti, sijajno, dostojno in povsem mirno od strani Slovencev, ki so s tem pokazali, da je bila res zastopana inteligenca, ki se ni dala izzvati na noben način od nahujskanih izzivačev. Slovensko olikanost praznovala je sijajno zmago nad surovostjo, s katero je

LISTEK.

Knjiga krojaštva.

Način prirojevalne umetnosti po sorazmerni teoriji.

(Konec.)

„Najstarejšo in danes najbolj znano metodo za prirojevanje izumil je pred več nego 50 leti Compaign v Parizu. Nemška izdaja izšla je 1842. l. v Pragi in Berlinu pod naslovom: „Compaign's Zuschneidekunst der Herrenkleider“.

Francoska šega bila je takrat merodajna po vsej Evropi. Pariški modeli veljali so povsod. Kako pa so tam modele prirejali? Načinov je bilo mnogo. Omenjam le, da so celo poleplali život z papirnati kosi tako, da se je napravila nekaka skorja, katero so izrezovali. Rabili so že tedaj različne merilne pripomočke. Šestilo in grezilo bilo je navadno orodje prirojevalcu. Sploh pa je zaradi pomankanja teorije sleherni mojster deloval „po svoje“ radeč se, „razviti raznovrstne oblike života v planoto“. Imenovali so take životne modele Taille ali Corsagge.

Compaignova zasluga pa je izumljenje jedne metode, po kateri se je omogočilo, seznaniti ves svet s francoskimi modeli in z najnovejšimi kroji. Ta metoda je mehanični prenos uzorca z povečalnimi oziroma zmanjševalnimi merili, takozvanim „Reductions-Schema“.

Ker so po tej metodi prirejeni še dandanes uzorci po vseh modnih časnikih, pojasniti jo hočem. Uzorec kroja je postavljen v pravi kot, stavne točke za njegovo obliko pa se ustavijo po črtah, držeh od vodoravne in navpične črte kota. Ustavljene so ti uzorci navadno za tako zvano normalno postavost z 48 cm v polovici znašajočo prsno širino. Prirojevalec, ki kroji po tej metodi, pomeri svojemu naročniku prsno širino. Na to poišče merilno palčico jednako dolgo s polovico vzete mere. S tem merilom, ki je razdeljeno v 48 delov, prenese na to uzorec tako, da iz prvega kota ustavi one številke, katere vidi na uzorci, ki postane na ta način po dolgoti dotičnega merila primeren vzeti, prsni širini.

Ker se pa ustavljajo tudi dolgotne stavne točke z istim merilom, je umevno, da postane model primeren le taki postavi, katere hrbtna dolžina je ista kakor polovica prsne širine.

Na to metodo postavil je tudi ranjki Klemm svojo knjigo „Handbuch der höheren Bekleidungskunst“, katera je v stotisočih izvodih razširjena po vsem svetu.

Čeravno ta knjiga ni koristila pravemu znanstvu zaradi njene mehanične metode, omogočila je vender marsikomu, ki ne umeje prirojevalne umetnosti, izvršbo njegovega obrta, in ostane glede na njeno drugo vsebino vedno jako rabljiv pripomoček pri krojaštvu.

Leta 1840. dospel je ranjki G. A. Müller, znanstveno naobražen mož, kot krojaški pomočnik v Pariz. Ko mu je delo pošlo, poskusil je tudi on slabo stran našega obrta, a slučajno seznanil se z Nemcem Buechhornom, ki je takrat došel iz Berlin, da bi v Parizu učil prirojevanje. Njegova metoda pa ni bila kaj prida. Müller pa, ki je bil v obče naobražen in je znal izvrstno risati, pomagal mu jo je zboljšati ter je prevel tudi njen tekst v francoščino, tako da je bilo prvemu mogoče v Parizu otvoriti šolo za prirojevanje. S tem zboljšal si je tudi Müller svoje gmetno stanje. Že tedaj izumil je pa nov način za prirojevanje, ki ima prvi čisto znanstveno podlago. Imenoval ga je „Anthropo-trigonometrija“. S čudovito vstraj-

nemčurske klike našuntana druhal sramotila nedeljo po noči dobro ime Celjskega mesta, napadajoča mirne goste na upravo razbojniški način. Ni tu mesta, obširneje govoriti o teh sramotnih dogodbah, samo toliko rečemo, da stranka, ki se poslužuje taciš sredstev, obsodila je sama sebe v očeh vsacega pošteno mislečega človeka. Nadejamo se, da bode tudi večina mirnega Celjskega prebivalstva sprevidela to ter sama se odločila od hujšakačev, ki so uprizorili vsa ta ostudna dejanja.

Drugo jutro začeli so se Sokoli zbirati po raznih kavarnah in gostilnah po mestu. Drug je pripovedoval drugemu dogodbe pretekle noči, katerih bi lahko nabrali cele kope, deloma prav zanimivih. Prijaviti čemo pozneje nekatere. Mej 9. in 10. uro zbrali smo se vsi skupaj v restavraciji g. Kukca, kjer je sviral Zagrebška godba, druga godba pa je spremljevala oni del Sokolov, ki se je podal na Stari grad. Pozneje bil je obed v raznih gostilnicah, kjer so se shajala posamezna društva in oddelki slavnostnih gostov.

S tem bil je tako rekoč končan Celjski del slavnosti in preostaje mi popisati še popoldanski izlet v Žalec, ki je bil odločen v programu kot svršetek slavnosti, ter jo je zares končal tako izborna, da je bilo jednoglasno naudušenje ob izvršnem in sijajnem izidu cele slavnosti.

(Dalje prih.)

Lepa in resnična slika Ljubljanskega ljudskega šolstva.

(Konec.)

V vseh tabélah je toliko zanimivih podatkov, da moramo knjižico strokovnjakom kar najtopleje priporočati. Od obilo izkazov naj še povemo, da je bilo na vseh šolah v Ljubljani 3517 otrok, in da ti največ v šole s slovenskim učnim jezikom hodijo, kajti vse večje šole imajo slovenščino za učni jezik. Res ima od 17 šol še 8 šol nemški učni jezik, toda od teh so 4 ali 5 neznatne šole, to je učilnice, v katerih je le peščica otrok. Na javnih šolah v Ljubljani je bilo 57 učiteljskih močij, na privatnih pa 80.

Zanimiva so v tej knjigi tudi letna poročila posameznih mestnih šol. Ta kažejo, da so v notranji uredbi Ljubljanske šole tako uravnane, kako ta postava terja in kakor so šole po drugih večjih mestih. Statistični pregledi in drugi izkazi ter razna poročila in vse drugo z jedno besedo pač — vse kaže, da so voditelji, učitelji in nadzorniki Ljubljanskih šol na svojem mestu. Človek zapazi le malo nedostatkov. Želeti bi namreč bilo, da bi bila še nunska šola izdala svoje poročilo. Nekaj bi bila ona v to tudi obvezana, saj jo mesto samo zdato podpira. Tudi od nje bi bilo lepo videti, da bi bila svoje rezultate obelodanila. Od mestnih šol je zanimivo zlasti še to, da ima nemška deška šola mej 110 učenci le 4 prave Nemce; 106 je takih, ki govoré oba jezika. To bi se reklo skoro tako: Od doma jih govori največ le slovensko, v nemški šoli se še po malem nemščini privadijo. Nemških deklic je na mestnih šolah seveda več, ker za deklice „Schulverein“ še ni otvoril svoje šole. Nemških deklic je na mestni dekliški šoli 78 in slovensko-

nemških 102. Tukaj bi si pač dovolili opozoriti, da so take deklice največ hčerke Slovencev, mej katerimi je namreč veliko takih očetov, ki dajejo nemškimi šolam prednost pred slovenskimi. Prazni neso razredi Ljubljanskih šol, to čast moramo dati voditeljem, da neso od mesta terjali brez potrebe razširjanj na 5, 6 in 7 razredov. V vsaki šoli je toliko učencev, kolikor jih more učitelj brez lastne in otroške škode vladati, navadno jih imajo posamezni razredi od 50—70, nekateri tudi čez 70 otrok. Pod normalnim številom, pod 40 so sami 3 višji razredi 7 razredne dekliške šole. No, temu se ne čudimo, vsaj sedem- in osemrazredne splošne ljudske šole neso več v zmislu sedanjih vladnih naredeb, zato nam ni žal, da so ti razredi slabo obiskovani, zlasti tudi za to ne, ker sta 6 in 7 razred še zmerom nemška bila. Mej nedostatki Ljubljanskih višjih razredov je posebno ta občutljiv, da nemo učnih knjig za realije. Učijo se v zmislu postav — realije v vseh višjih razredih, a za vse te lepe predmete: za zemljepis, zgodovino, prirodopis, fiziko nedostaje šolskih knjig v slovenskem jeziku. Teh namreč občutno primankuje, od kar šolstvo v drugih strokah tako lepo napreduje. Kar se je šolskih knjig za realije v ljudski šoli v slovenščini spisalo, tega slavna vlada ni potrdila, kakor n. pr. tudi do zdaj še nobene pedagogike slovenske (česarvno imamo že tri) odobrila ni. Zdaj bi bilo pa vender že jedenkrat želeti, da kakšna javna oblast prevzame skrb za šolske knjige. To je res, petrazrednice že izhajajo s sedanjimi knjigami, zlasti ker rabijo dobro Končnikovo 4. berilo. Čudimo se pa sedemrazredni šoli, kako more realije z uspehom podučevati, ko še tega berila ne rabi! Radovedni smo še, kako bode v 6. razredu letos, ki postane slovenski, mogoče realije podučevati brez knjig, morebiti še celo brez omenjenega 4. berila?! Radovedni smo zlasti, kako bode mogoče v novi dekliški meščanski šoli s slovenskim učnim jezikom učiti brez knjig slovenskih! Pa pustimo te skrbi. Saj v obče ni veliko nedostatkov na šolah Ljubljanskih, kajti sploh se mora reči, da je šolstvo naše slovenske stolice zdaj v velikem in malem dobro urejeno, da je postavljeno na zdravo podlago, ko je upejljan materinski učni jezik za slovenske in nemške otroke, ko imajo še posamezne šole precej lepe prostore in gotovo tudi druge potrebščine. Hvaležni moramo za to biti Slovenci (in Nemci) dotičnim oblastvom. Za verno sliko o tem precej zapletenem organizmu pa izrekamo presrečno zahvalo neumornemu nadzorniku Ljubljanskih šol, gosp. prof. Fr. Levcu. J. L.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 19. septembra.

Strossmayerjeva štiridesetletnica.

Madjarski in nemški listi pišejo, da se je ob Strossmayerjevi štiridesetletnici njegovega škofovanja v Djakovem proslavljala veleizdaja. Da ta slavnost ni imela protiaustrijskega značaja, kaže že to, da so Strossmayerju častitali knez Schwarzenberg, knez Sapieha, škofa Kahn in Napotnik. Ti

stavljen, da je mogoče pri sicer težavnem merjenji pet in dvajsetih mer določiti obliko in držanje života tako natančno, da se nariše model brez računanja geometrično po narisu lokov, kateri v presečiščih dajo obliko slehernega života, ali tako zvani „temeljni model“.

Po mojem prepričanju dosegel se je s to iznajdbo vrhunec umetnega prirojevanja s podlago temeljnega modela. Česarvno ta metoda prekaša vse druge, ki navzlic aparatov ne dosega istega uspeha, in je v mnogih slučajih in pri najvišjih zahtevah jako koristna, pa vender ni taka, da bi mogel prirojevalec izhajati samo z njo. Ne le, da treba mnogo pouka, kako prirepati iz temeljnega modela oblike različnih oblačil, meriti in krojiti ni mogoče brez aparata! Zato pa mora vsak prirojevalec znati poleg te metode še kako drugačno, za katero ni treba jemati mere z aparatom.

Tacih metod je mnogo. Razlikujejo se večinoma le v tem, da so manj ali več praktične. Nekateri imajo za raznovrstne postavbe života posebne položne razrede. Na enak način sestavljena je metoda F. A. Hoffmana, objavljena v jako obširni knjigi „Lehr- und Lesebuch für Männer- und Frauenkleidermacher“, katero je leta 1880. izdala

može so gotovo tako dobri avstrijski rodoljubi, da ne bi s svojimi častitkami povekševali slavnosti, katera bi se ne strinjala z avstrijskim domoljubjem.

Celje in Opava.

Celo Dunajska stara „Presse“ obsoja dogodke v Celji in Opavi in pravi, da bi Nemci ne smeli pozabiti, da se s stališča zakona temu ne dá ugovarjati, če Slovani izberó take kraje za svoje slavnosti, kajti s tem se le poslužijo pravice, katera jim gre. Nemški značaj kacega mesta se pa ne sme s tem kazati, da se kaže sovraštvo proti slovanskim gostom.

Českonemška sprava.

V ponedeljek je Mladočeh Spindler poročal svojim volilcem o mladočeški borbi za češko državno pravo in proti spravi. Volilci bili so z njegovim poročilom jako zadovoljni. Sklenili so resolucijo, v kateri pozivljajo mladočeške poslance, da naj se v deželnem zboru spravi upirajo na vso moč. Pri taciš predlogah, za katere treba dvetretjinske večine in navzočnosti treh četrtin poslancev, da se vsprejmejo, naj pa ostavijo dvorano. Ker se bodo Mladočehi gotovo ravnali po tem navodilu svojih volilcev, ni več dvombe, da se narodne kurije, ki bi dale veleposestnikom silen upliv, nikdar ne uvedó.

Zjedinenje predkrajev z Dunajem.

V Dunajskem mestnem zboru se je v torek začelo posvetovanje o novem mestnem pravilniku, to je o zjedinenji predkrajev z Dunajem. Nemško-liberalna glasila se ježó, da je mestni odbornik Lueger pojasnil, da bodo od tega zjedinenja imeli dobiček le bogati židje v mestu, prebivalci predkrajev bodo pa le večje davke plačevati morali. Očitajo mu, da je s svojim govorom le hotel prikupiti so prebivalcem predkrajev, da bi rajše volili somišljenike njegove v deželni zbor.

Vnanje države.

Volitve v Bolgariji.

Dosedaj je bilo navadno, da se je slišalo po vsacih volitvah v Bolgariji o velicih neredih. Letos je pa drugače. Dasi so volitve bile že v nedeljo, vender nemo niti Bolgariji sovražni listi nobenega poročila o kaciš neredih. Tudi o nezakonitem pritiskanju ni toliko slišati, kakor prejšnja leta. Po vsem tem smemo soditi, da se je pri volitvah vse precej pravilno zvršilo, in da so volitve kolikor toliko izraz narodnega mnenja. Bolgarski narod najbrž ni toliko nezadovoljen s Stambulovom, kakor so Cankovci zatrjevali. Najbrž imajo oni prav, ki mislijo, da ves bolgarski narod nema praviš pojmov za pravo nalogo slovanstva in ne goji prave hvaležnosti do Rusije osvoboditeljice. Saj tudi sedanja opozicija ni bila poprej baš prijazna Rusiji. Razpori mej Rusijo in Bolgarijo se neso začeli pod Stambulovom, temveč še pod Cankovom in so se nadaljevali pod Karavelovom. Ta dva politika sta sedaj prijazna Rusiji le zaradi tega, ker bi z njeno pomočjo rada splezala na krmilo, pozneje bi pa najbrž jej nasprotovala. Pravega prijatelja pa Rusija mej bolgarskimi politiki nema, to je pa tudi uzrok, da neče ničesar čuti o Bolgarih.

Srbski metropolit Mihajl in kralj Milan.

Če je vrjeti nemškim listom, uležil je kralj Milan tožbo proti metropolitu zaradi ponaredbe nekilištin, ki se tičejo ločitve njegovega zakona. Metropolit hoče nekda zaradi tega že odstopiti. Nam se ta vest ne dozdeva nikakor prav verojetna.

Boulanger.

O Boulangerji in njegovih nakanah prihajajo vedno nove stvari na dan. Sedaj že ni več dvojbe, da so ga podpirali monarhisti, ki so se nadejali, da z njegovo pomočjo obnove kraljestvo. Mislili so, da dobe z generalovo pomočjo dvetretjinsko večino v zbornici, potem bi pa bili na vsa višja uradniška

nižjeavstrijska kupčijska in obrtna zbornica. Pouk po tej metodi pa je težaven radi tega, ker je teško zapomniti si stavne točke različnih razredov.

Skoro po samih izkustvenih pravilih (empiriki) sestavil je Roussel v Parizu svojo metodo. Nekaj stavniš točk, ki se preračunajo iz števil, katere neso v dotiki z životnim razmerjem, našel je, kakor sam piše, po naključji. „Anthropo-geometrična“ metoda, po katerih učita Ost in Lutz na južnonemški akademiji v Stuttgartu, sloni pa na podlagi životomerstva, a spojena je deloma tudi z empiriko. Za vse te metode pa je treba obilo šolske predomike. Uporabljati jih morejo le prirojevanja že večši strokovnjaki, a nikakor pa ne priajajo za samopouk pričetnikom.

Ker sem postavil svojo metodo deloma na podlago Richterjevo, omeniti mi je končno še iste vire, iz katerih je on zajemal. Richter sam učil se je že leta 1845. prirojevanja pri Lavignetu v Parizu, in ker je izvrševal dolgih 50 let svojo obrt, sodelujoč mnogo pri časnikih modne akademije od početka njene ustanovitve, bil je pač zmožen, sestaviti na znanstveni podlagi vzorce, katere rabijo pri šolskem pouku.

„Sistem Lavigne“ razširjen je mnogo po svetu.

nostjo delal je poskušnje in leta 1849. je, vrnivši se v svojo domovino, otvoril v družbi z H. Klemmom danes svetovno znano „Evropsko modno akademijo v Drazdanah“. Leta 1869. pa je izdal s sodelovanjem g. Antona Gunkelna monumentalno knjigo „Die gesammte Fachwissenschaft des Schneiders“ v nemškem, francoskem in angleškem jeziku. Njegova metoda pa, opirajoča se na zakone stroge znanosti, postala je sicer vir nadaljevalnemu delu, a navadno naobraženemu strokovnjaku pa je bila preučena. Prirediti je moral celo lastnim učencem olajšave, po katerih so v praksi delovali, venderle več ali manj mehanično.

Mnogo časa trajal je boj za najboljšo metodo. Smoter vseh strokovnjakov bil je izumljenje „direktne konstrukcije“. Ostal pa je neizvršljiv radi nesigurnosti pri merjenji života, „ker ga ni merilca, ki bi mogel vzeti človeškemu životu zaporedoma jedne in iste mere“. Izumili so torej zopet aparate za merjenje životnega držanja, in dosegli z njimi precejšnje uspehe. Popolnjenje Müllerjeve metode posrečilo se je pa pred tremi leti g. A. Gunkelnu, učitelju na Drazdanskim akademiji. Izumil je aparat, katerega merilec životu obloži in ki je tako se-

in vojaška mesta nastavili svojih pristašev. Ko bi bili tako vso oblast imeli v rokah, bi bili uprizorili plebiacit ali bi pa bila kar zbornica proglasila kraljestvo. Monarhisti sedaj tožijo, da jih je general Boulanger vodil za nos.

Reforma višjega šolstva v Prusiji.

Poizvedbe o tem, kako naj se preustroji višje šolstvo v Prusiji so končane. Učitelji humanističnih predmetov so se izrekli za humanistične gimnazije, učitelji realnih predmetov pa za realke, kakor se razume samo po sebi. Prvi in drugi so, kolikor je moč s tehničnimi uzroki podprli svoje mnenje. Vlada se pa hoče baje odločiti za to, da se dajo realkam večje pravice, nego so jih imele dosedaj. Olajšal se bode ustup iz realk na vseučilišča.

Dopisi.

Iz logaškega okraja 9. septembra. [Izv. dop.] Včeraj bilo je v Planini živahno življenje. Celo popoldne zbirali so se volilci in gostje okoli g. A. Lauriča hiše. Videli smo uplivne osebe iz Postojne, Cerknice, z Rakeka, Unca in iz Logatca. Ob peti uri popoldne začel je govoriti g. dr. Ferjančič. Poročal nam je o svojem gospodarskem in političnem državnoborskem delovanju. Njegov govor bil je jedernat. Mej drugim je poudarjal, da uničujejo črvi, kobilce in povodnji planinsko dolino in da je treba napraviti v tem okraju z državno pomočjo strokovno šolo za mizarstvo, strugarstvo in rezbarstvo. Saj lesa je dovolj tukaj, prostorov in pripravnih rok tudi ne manka. H koncu svojega govora priporočal je, da naj se opusté domači prepiri, kajti ti nimajo stvarnega, pač pa so osebnega značaja. — Končno izrekli so volilci svojemu poslancu svojo zahvalo in svoje zaupanje. — Mej volilci zapazil sem pet gospodov duhovnikov.

Ob osmi uri začela se je razvijati veselica, ki se je napravila pokojnemu Vilharju v spomin in čast. — Obširni prostori so bili pretesni. Pri tej veselici bilo je petje hvalevredno. Tudi igra „Župan“ izvršila se je prav čedno. Deklamacija je bila dobra, a preveč tiha. Slavnostni govor imel je č. g. župnik Podboj, ki je bil poprej in pozneje duša vse veselice. Njegov včerajšnji slavnostni govor, po vsebini in obliki izvrsten, bil je z veliko pohvalo vsprejet. G. župnik je odličen govornik. Dolgo časa in s težavo nabiral je tvarino za svoj predmet. Hvaležni bomo gospodu župniku, če ga priobči v tem listu. —

Domače stvari.

— (Iz Celja) se nam piše: Zoper Adolfa Gusenbauerja in Edvina Ambroschütza, sina okrajnega šolskega nadzornika, ki sta zavrtno napala Sokola g. Frana Lončarja in ga v družini do sedaj še neznanega tretjega oropala društvenega klobuka, in katera sta g. Lončar in žandarmski vodja Štefan Blažič ujela in v zapor guala, uročila se je kazenska ovadba zaradi dovršenega cestnega ropu.

— (Iz Celja) se nam poroča: Ker je Celjska mestna policija se zoper Celjske poulične lopove tako prizanesljivo obnašala, in ker v mestu ni več žandarmov, ki so jedini skrbeli za red, čutijo se Celjski narodnjaki, ker se napadi na posameznike dan za dnevom ponavljajo, osebno v nevarno-

sti. Zaradi tega sklenili so, obče oborožiti se z revolverji in prositi za orožne liste, da se bodo mogli, če pride do tega, vsaj sami braniti. Mnogo jih je že dobilo orožne liste in se oborožilo z revolverji.

— (Povodom Kačičeve slavnosti) brzojavili so iz Ljubljane v Makarsko: „Pisateljsko društvo“, prof. Rutar, Hrvatje v Ljubljani, „Sokol“, uredništvo „Slovenskega Naroda“, uredništvo „Slovenskega Sveta“, Ivan Hribar, uradništvo banke „Slavije“, Čitalnica, „Matica Slovenska“.

— (Še jeden zavrtni napad.) Kakor poroča „Südsteirische Post“, bil je tudi nadučitelj g. Porekar iz Huma, napaden v ponedeljek po noči, ko se je vračal na vozu iz Žalca ter je bil ranjen na glavi. Napadalec je neki pivarski agent Schaupp, katerega je mestna policija aretirala, pa baje koj zopet izpustila. G. Porekar ostal je ranjen v hotelu g. Košerja. Nadejamo se, da ni opasno poškodovan. O brezmerni surovosti germanskih divjakov Celjskih bode tedaj pred sodiščem dovolj gradiva se nabralo in bode to najbolje ilustrovalo toli hvalisano nemško omiko, po katerej prav nič ne brepenimo. Jednaka divjaštva mora obsoditi vsakdo.

— (Gosp. Gregor Einspieler) uročil je tožbo proti zloglasnemu Beljaškemu uredniku Forestiju. Gosp. Einspielerja zastopal bode znani dr. Porzer, odvetnik na Dunaji.

— (Iz Celovca:) Poslanec Seebacher odročil je svoj deželnozbornski mandat. — Dne 18. t. m. bode pred tukajšnjim porotnim sodiščem obravnava ob uboju Podkloštom.

— (Zopet sijajna zmaga v Pazinu.) Pri zadnjih, nedavno dovršenih občinskih volitvah v Pazinu, prodrli so narodnjaki sijajno. A volitev v I. razredu razveljavilo je politično oblastvo, ker je župan Fabris za I. razred imenoval drugo volilno komisijo, nego je bila za II. in III. razred. Na 4. dan t. m. bila je razpisana nova volitev. Župan ni imenoval nove komisije, ampak zopet pozval člane italijanske stranke, in volitev se je pričela. O 1/2 12. uri popoldne bilo je na naši strani oddanih 50, za Italijane pa samo 33 glasov. Videč, kakšen je položaj, pretrgali so italijanaši glasovanje in proglasili, da se bode volitev nadaljevala ob 2. uri popoldne. Naši volilci bili so točni, a prišla je 2. ura in italijanske komisije ni bilo, pač pa je poslala vest, da je več ne bode na volišče. Župan Fabris imenoval je na to novo komisijo in volitev nadaljevala se je do 5. ure popoldne. Tedaj naznanil se je izid: Za hrvatske kandidate bilo je oddanih 116, za lahonske 33 glasov. Ta izid vsprejel se je z naidušenimi živoklici, volilci zapeli so v dvorani cesarsko himno ter se potem živio! kliče vrtili na svoje domove. Pazinski narodnjaki zaslužili so tudi tem povodom, da jim kličemo „Slava!“

— (Na c. kr. gimnaziji v Novem mestu) začne se šolsko leto 1890/91. dne 18. septembra s slovesno službo božjo. Vpisovanje učencev v prvi razred bode 15., v ostale razrede pa 16. in 17. septembra.

— (Na deželni nižji gimnaziji na Ptuj) bode upisovanje učencev za prvi razred dne 15. in 16. t. m. od 10. do 12. ure popoldne.

Učenci za druge razrede vsprejemali se bodo dne 17. t. m. od 2. do 4. ure popoldne.

— (V Mariboru) bode upisovanje dijakov v prvo slovensko paralelko v ponedeljek dne 15. t. m. Tamošnji rodoljubi skrbeli bodo revnim dijakom za podpore.

— (Glasbena Matica.) Oni učenci, ki želé vstopiti v šolo „Glasbene Matice“, zglasé naj se 15., 16. in 17. septembra t. l. od 9. — 12. ure popoldne, in od 3. — 6. ure popoldne v šolskih prostorih (špitalske ulice št. 7 — Permetova hiša II. nadstropje), kjer se bode vršilo vpisovanje. Poučevalo se bode v igri na klavirju, na goslih in na raznih drugih instrumentih, v petji, teoriji in harmoniji. V glasbeno šolo vsprejmo se samo otroci udov „Glasbene Matice“. Učnina za enega učenca znaša 1 gold. na mesec, udnina 2 gold. in vpisnina 1 gold. za celo leto, katere zneske je vplačati takoj pri vsprejemu. Odbor.

— (Odboru „Glasbene Matice“) posrečilo se je za glasbeno šolo pridobiti izvrstno učiteljsko moč v osebi g. Hofmeistera iz Prage, ki je na tamošnjem konservatoriju dovršil študije z odliko in sicer v vseh predmetih. Spričevala Praških kapacitet na muzikalnem polju dokazujejo, da je g. Hofmeister po vsem izbornem glasbenik in zlasti v igri na klavirju pravi mojster. Ta vest zanimala bode osobito one stariše, ki pošiljajo svoje otroke v šolo „Glasbene Matice“, ker g. Hofmeister bode zbok svojih eminentnih zmožnostij izvestno tudi dober učitelj. Priporočamo ga torej najtopleje vsem rodbinam za privatni pouk.

— (Ogenj.) Danes v noči proti 1. uri naznanil je strel z Grada, da gori kozolec za južnim kolodvorom. Gasilno društvo ni moglo takoj oditi na pomoč, ker ni bilo dolgo časa dobiti potrebnih konj za prevoz gasilnega orodja. Končno se je le posrečilo dobiti potrebne konje in ogenj se je pogasil. Pač umestno bi bilo, da bi bili pripravljeni za gasilno društvo potrebni konji, ki bi se sicer lahko rabili za mestna dela, škropljenje, odvažanje smetij itd.

— („Popotnik.) Časopis za učitelje in prijatelje šole. Glasilo „Zaveze slovenskih učiteljskih društev v Ljubljani“ ima v 17. številki nastopno vsebino: „Rimskemu Katoliku“ v odgovor. Spisal dr. Tomaž Romih. — Andrej Praprotnik. — Petje. — Učitelj, pospešitelj kmetijskega pouka v šoli in izven šole. — Slovniska obravnava berilne vaje „12. Varičnost“. — Pisma iz Gradca. — Dopisi in druge vesti. — Raznoterosti. — Razpis natečajev.

— (Okrajna bolniška blagajna Ljubljanska) prejela je v dobi 13 mesecev 15.920 gld. 18 kr., izdala pa 14.963 gld. 2 1/2 kr., torej je preostalo koncem meseca avgusta letos 957 gld. 15 1/2 kr. Troški razdelijo se tako-le: Izplačalo se je bolnikom 6891 gld. 42 kr., zdravnikom in za bolniško kontrolo 2493 gld. 70 kr., za zdravila in druga lečilna sredstva 1134 gld. 68 kr., oskrbovalnih stroškov v deželni bolnici 962 gld. 48 kr., pogrebščine 410 gld. upravnih stroškov 2917 gld. 60 kr., raznih stroškov 97 gld. 7 kr. in povračil na prispevkih 56 gld. 7 kr. Iz statistike je razvidno, da je obbolelo 799 moških in 117 ženskih udov; umrlo pa 23 moških in 5 ženskih udov.

Četudi se sestavlja krog na podlagi jedne same mere, ima pa vendar prednost, da ne potrebuje pri krojevalcu prenaševalnih meril (palčic), kakor pri Klemmu, marveč, da sestavi krog jedino po centimeterskem merilu potom sorazmerne razdelitve.

Pierre Rondel v Parizu izumel je l. 1877. mehanski aparat, „Conformator“ imenovan, in ta pokazal je še le, da treba stavne točke zadnjega dela v vodoravnih črtah spojiti s sprednjim delom. S tem odstranilo se je težavno prikrojevanje po različnih razredih. Leta 1879. pa je učil v Berlinu E. Khun na isti podlagi, mesto mehničnega aparata osnoval pa je krog po merah. Na teh iznajdbah sloni Richterjeva metoda, a njegova zasluga so znanstveni iz telesnega sorazmerja izvirajoči dokazi za pravilnost njegovega pouka. On priredil je, kakor mi to potrjuje najveljavnejši veščak v Avstriji g. Wendelin Mottl v Pragi, to metodo po najpreprostejšem načinu pravilno in rabljivo.

Ker pa je bila, kakor sem že omenil, namenjena le za risalni predmet v obrtnih nadaljevalnih šolah, strinjala se je znanstveno kakor Lavignetova metoda le z jednim slučajem životne postave ali s tako zvano „normalno postavu“. Trebalo je torej

po jako poučnem načinu in sicer brez aparatov iskati vse stavne točke za drugačno životno razmerje po merjenju života. Ker pa je merjenje stavnih točk brez aparatov toli težavno, da se moramo zanašati le redkokedaj na vse mere, tudi Richterjeva metoda zaradi tega ni mogla popolnoma zadoščati praktičnim zahtevam.

Poučna metoda Richterjeva zdela se mi je pa izmej vseh najpripravnijša za samopouk; namenil sem se torej preosnovati njegov sistem tako, da bi bilo moč le s podlago treh glavnih mer, katere more sigurno vzeti vsakdo brez aparatov, postaviti pravi krog za život.

Sešel sem se torej drugikrat z Richterjem z namenom, da bi skupno preosnovala njegovo metodo. A ni se nama posrečilo najti temelja za tako sestavo konstrukcije, kakršno sem želel. Nato pa sem pričel na podlagi raznovrstnih sistemov sam delati poskušnje in po mnogem trudu posrečilo se mi je prenesti temelje najboljše sorazmerne teorije na Richterjevo metodo.

Ko sem se tudi v praktični izvršbi prepričal o pravilnosti svoje metode, izdelal sem nemško knjigo: „Die Zuschneidekunst, populäre Darstellung einer proportionalen Theorie für den Zuschnitt der Herren-

kleider“, in po soglasnih izjavah merodajnih strokovnjakov o mojem delu smem reči, da podajem svojem rojakom v roke knjigo povsem prikladno današnjemu strokovnemu znanstvu, poleg tega pa tako jednostavno in lahko umljivo, da ni mogoče tako težavne snovi poljudneje razlagati nego je to izvršeno v moji knjigi.“

Omenimo naj še, da so se o nemški izdaji Kuncjeve knjige že jako pohvalno izrekli razni strokovnjaki, mej drugim tudi ravnateljstvo evropske modne akademije v Draždanih, Janez Perz, ki je bil več let učitelj na krojaški akademiji v Stuttgartu, Wendelin Mottl v Pragi (tvrdka M. Mottla sinovi v Pragi, c. in kr. dvorni založniki), kateri je bil razsojevalec na razstavah na Dunaji in v Parizu. Vsi priznavajo, da je gospod Kunc jako zboljšal Richterjevo metodo. Izjave veščakov torej jamčijo, da je pisatelj s svojo knjigo precej pripomogel k razvoju in razširjenju krojaške umetnosti. Mi želimo, da bi pisatelj dosegel popolnem svoj namen, kajti priznavamo vso važnost krojaški umetnosti, kajti resničen je v nekem oziru pregovor, da obleka naredi človeka.

— (Iz Malega Lošinja) se piše, da je ondu dne 8. t. m. prvič bila italijanska propoved in da je vsled tega nastala velika nevolja mej prebivalstvom, katero je doslej bilo vajeno, čuti le hrvatske propovedi.

— (Na Cvenu pri Ljutomeru) snuje se bralno društvo. V začasnem odboru so kmetski posestniki: Josip Karba, Jakob Magdič, Jos. Mursa in J. Raič. Pravila so se že odposlala v Gradec.

— (Na deželni razstavi konj v Gradcu) dobil je g. Alojzij Ferenc, posestnik iz Stare Novevsi pri Ljutomeru, cesarsko darilo, to je 100 cekinov v srebrni tobačnici.

— (Iz Radovljice:) Slovensko pevsko društvo „Triglav“ v Radovljici priredi prihodnjo nedeljo t. j. 14. septembra t. l. društveni izlet na Bled. Odhod iz Radovljice popoldne ob 1. uri z vlakom. Vsi društveniki in sploh vsi prijatelji petja vabijo se uljudno k udeležitvi. Pri neugodnem vremenu preloži se izlet na prihodnjo nedeljo.

— (Nova pošta) otvori se dne 16. t. m. v Brusnicah na Dolenjskem. Imela bode vsakdanjo zvezo s poštnim uradom v Novem mestu.

— (Pasji kontumac) proglašen je za mesto Kranj in za vasi: Gorenje, Huje, Rupa, Klanc, Primskovo, Kokrica, Stražišče, Gorenja Sava, Sv. Marjeta, Pivka, Okroglo, Stržen, Polica, Naklo, Čirčiče in Orehek.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Szekelyhid 11. septembra. Pri današnjem dvornem obedu, pri katerem so bili tudi inozemski vojaški atašeji, napil je cesar na ruskega carja zdravje. Jutri pride vojni minister Bauer k manevrom. — Cesar vsprejel danes ministerskega predsednika Szaparyja v polure trajajoči avdijenci.

Praga 11. septembra. Danes dopoldne ob 9. uri zrušil najvažnejši, to je sredni in najvišji trakt novega poslopja za deželno razstavo, ki je bil že precej dodelan. Vsled dežja ustavilo se je delo in ob 1/2 9. uri zrušil se je srednji del z groznim ropotom; k sreči ni bilo nobenega delavca blizu. Orjaški deli železne konstrukcije leže razlomljeni kakor šibe po tleh, isto tako tudi leseni oder. Škoda naša do 300.000 gld.

Zader 11. septembra. Okrožno sodišče v Spletu proglasilo je konkurz glede premoženja društva „Associazione Dalmata“.

Beligrad 11. septembra. Srbske vlade odgovor na Dunajskega kabineta pogoje zaradi uvažanja prašičev odposlal se je na Dunaj.

Rim 11. septembra. „Tribuna“ javlja: Policija zaplenila je na ulici razobešeno zastavo z napisom: „Živela revolucija! Živela republika!“

Carigrad 11. septembra. Armenskega škofa Askanijana napal je včeraj mlad Armejec in ga z nožem ranil na roki. Škof je ubežal. Uzrok napadu je nekda škofovo izustilo, vsled katerega je bilo več Armencev zaradi izgredev v cerkvi Kum-Kapu obsojenih. Napadovalec je znan, a ni ga najti.

Bern 12. septembra. V Tessinu proglasila se je nova, od liberalcev sestavljena vlada. Telegrami na zvezni svet potrjujejo vesti iz Bellinzona z dostavkom, da je vladni svetnik Rossi ubit. Zvezni svet sklenil, da bode z orožjem posegel vmes in polkovnik-divizionar Künzli, imenovan zveznim komisarjem, odpotuje danes v Tessin. Dva batalijona dobila sta povelje, da odideta v Tessin.

Debreczin 12. septembra. Dvorni vlak pripeljal se ob 8. uri zjutraj mej gromovitimi eljenklji mnogobrojne množice na kolodvoru. Cesar podal ministerskemu predsedniku Szaparyju s srčnim nagovorom roko. Potem veliki župan Degenfeld nagovoril cesarja, poudarjaje veselje prebivalstva na Najvišem pohodu in neomajljivo zvestobo in udanost do osebe cesarjeve in vladarske hiše. Cesar zahvalil se je madjarski v srčnih besedah, ki so vzbudile skrajno veselje. Cesar nagovoril je škofa Meszlenyia in druge in se s Szaparyjem v kočiji peljal v mesto do rotovža, kjer ga je župan Simonffy nagovoril, naglašajoč veselje in oduševljenje prebivalstva, zavednega svojih dolžnosti do prestola in domovine. Cesar ponavljal v odgovoru: Prišel je vesel zopet v to mesto, čegar prebivalce iz srca pozdravlja.

Razne vesti.

* (Pogreb v Ameriki.) Te dni umrl je v poljski koloniji Kalamazo v državi Michigan v Severni Ameriki tamošnji duhovni pastir Jan Lemke. Bil je prvi poljski katoliški svečenik posvečen v Ameriki. Truplo njegovo prepeljali so v mesto Detroit, kjer je bil slovesen pogreb, katerega se je udeležilo nad 3000 ljudi. Duhovnikov sešlo se je 40, mej drugimi škof Foley. Najslavnejši ameriški propovednik, gospod Mozejewski iz Buffala, je imel pri tej priliki v cerkvi sv. Alberta v Detroitu poljski, škof Foley pa angleški govor. Oba govora napravila sta velik utis.

* (Polkovnik se je ustrelil.) V Przemyslu ustrelil se je dne 8. t. m. polkovnik 18. deželnoobrambovskega polka, Ignacij Merta. Uzrok samomoru še ni znan.

* (Velik požar.) Velik požar nastal je v Hiawati v Kansasu in v kratkem času uničil mnogo hiš. Zgorelo je poslopje največje banke. V bančnih prostorih stopilo se je za petdeset tisoč dolarjev kovanege denarja in mnogo vrednostnih papirjev.

* (Posojila svetbenih oblek.) V Berlinu so se posojilni zavodi že jako razvili. Posojajo se hišna oprava, klavirji, fraki in druga obleka, sedaj so pa celo začeli nevestam posojati svatbeno obleko.

* (Neprijetno presenečenje.) Kaj neprijetno je presenetila kmetica blizu Erfurta svojega moža, vrnivšega se s polja. Povedala mu je namreč, da je dimnikar izžgal dimnik, ko ga ni bilo doma. Žalosten je povedal mož, da je bil v neko špranjo v dimniku spravil za 600 mark papirnega denarja, kateri je zgorel.

* (Pes in telefon.) Notar v Dijonu bil je nedavno v svoji vili, ki je s telefonom zvezana z njegovo pisarno. Hotel je imeti svojega psa, katerega je pustil v mestu. Telefonoval je svojemu prvemu uradniku, da naj pritisne telefonski aparat psu na ušesa. Notar sedaj pokliče psa, ki je pogledal okrog, kdo ga kliče. Ko ga notar drugi pot pokliče, pes hitro zbeži iz pisarne in teče v vilo svojega gospodarja.

Mnogoletna opazovanja. Proti slabosti želodca in pomanjkanju slasti do jedij, sploh pri vseh žledodnih boleznih se pristni Moll-ovi „Seidlitzi-praški“ zelo odlikujejo od drugih sredstev, s svojim prebavljenjem pospešujočim in želodec okrepujočim ter kri čistečim uplivom. Cena škatelji 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja jih vsak dan A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj vedno izrecno Moll-ove preparate z njega varstveno znamko in podpisom. 1 (55-12)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Listnica upravnitva: Gosp. J. J. N. pri Svetem Križi: Naročnina do 31. decembra t. l. znaša še 1 gld. 50 kr.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
10. sept.	7. zjutraj	742.4 mm.	4-8° C	brezv.	megla	
	2. popol.	741.1 mm.	17.4° C	sl. vzh.	jas.	0-00 mm.
	9. zvečer	741.1 mm.	10.2° C	sl. vzh.	jas.	
11. sept.	7. zjutraj	741.7 mm.	7-0° C	brezv.	megla	
	2. popol.	738.6 mm.	21.2° C	sl. jz.	jas.	0-00 mm.
	9. zvečer	737.5 mm.	15.2° C	z. jz.	d. jas.	

Srednja temperatura 10-8° in 14-5°, za 4-0° in 0-1° pod normalom.

Tuji:

11. septembra.

Pri **Malič**: Zimmermann, Schädinger, Freiberg, Löwy z Dunaja. — Müller iz Zagreba. — Ramboušek, Tassini, Colojani, Laurič, Mekny iz Trsta. — Suma iz St. Vida. — Baron Enis iz Grada. — Lusnig iz Beljaka. — Schubert iz Novegamesta.

Pri **Slonu**: Bundialek, Elger, Löwenbach z Dunaja. — Premier iz Fužin. — Degioria, pl. Bartuška iz Trsta. — Mrak iz Pliberka. — Saitz iz Kostanjevice. — Fischer iz Velike Kaniže. — Dr. Kos iz Selca. — Chiggiato iz Benedek. Hantsch iz Sagrada. — Fantini, Binter iz Kamnika. — Wilhelm iz Grada. — Grof Hardig iz Inomosta.

Pri **avstrijskem cesarju**: Sliber iz Grada. — Hojan iz Godoviča. — Tratnik iz Idrije.

Pri **južnem kolodvoru**: Winter, Egger z Dunaja. — Meglič, Magdič iz Grada. — Gottlicher iz Trsta. — Rodene iz Pulja.

Dunajska borza

dne 12. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	88-	88-
Srebrna renta	88 80	88 70
Zlata renta	107 40	107 55
5% marena renta	101 25	101 20
Akcije narodne banke	973-	971-
Kreditne akcije	308 25	309 50
London	112 50	112 55
Srebro	—	—
Napol.	8 96 1/2	8 96 1/2
C. kr. cekini	5 38	5 38
Nemške marke	55 20	55 20
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 131	250 gld. 131
Državne srečke iz l. 1864	100	177
Ogerska zlata renta 4%	101	10
Ogerska papirna renta 5%	99	40
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 121	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	112	50
Kreditne srečke	100 gld. 184	—
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	163
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	—

Jeden ali dva dijaka

vsprejmeta se pod ugodnimi pogoji na hrano in stanovanje pri poštenej, v sredi mesta blizu šol stanujočej rodbini.

Natančneje se izve v prodajalnici gospe **Ane Hofbauer-jeve**, Gledališke ulice št. 4. (693—2)

J. Modic v Novi vasi pri Rakeku

vsprejme takoj pod dobrimi pogoji dečka dobre družine kot

učenca

(694—1)

v prodajalnico z mešanim blagom.

Uradnika v odvetniško pisarno

ki je nemškega in slovenskega jezika v pisavi in govoru popolnoma zmožen in ki dela tudi samostojno, **vsprejemem takoj.**

Dr. Valentin Temnikar,
odvetnik v Slovenjem gradcu.

(695—1)

Marijacejske kapljice za želodec,

izvratno uplivačje pri boleznih želodca.

Preverjene pri pomanjkanju slasti do jedij, slabem želodcu, napenjanju, kislem podiranju, koliki, želodčevem kataru, zgagi, zlatenici, gnjusu in bljuvanju, glavobolji (če izvira iz želodca), krči v želodcu, zapiranjih, preobloženju želodca z jedjo in pijačo. — Cena steklenici z navodilom, kako se rabi, 40 kr., dvojni steklenici 70 kr.

Osrednjo razpošiljalnico ima lekar **Karol Brady, Kromeriz (Moravsko).**

SVARILO! Pristne Marijacejske kapljice za želodec se mnogokrat ponarejajo in posnemajo. — Da so pristne, mora vsaka steklenica imeti rdeč zavitek z gorenjo varstveno znamko in z navodilom, kako rabiti, ki se pridene vsake steklenici, opomniti jo, da mora navod biti tiskan v tiskarni H. Gusek-a v Kromerizu.

Marijacejske čistilne kroglice, ki se že več let z najboljšim uspehom rabijo pri zapiranjih in zabasanjih, se sedaj pogostoma ponarejajo. — Pazi naj se torej na gorenjo varstveno znamko in podpis lekarja K. Brady-ja v Kromerizu. — Cena škatelji 20 kr., zvitku a 6 škatelji gld. 1.—. Če se naprej pošlje znesek, velja poštnina prosto 1 zvitku gld. 1.20, 2 zvitka gld. 2.20.

Marijacejske kapljice za želodec in Marijacejske čistilne kroglice neso nikako tajno sredstvo. Njih sestavine navedene so na navodu, kako rabiti, ki se pridene vsake steklenici. (798—40)

Marijacejske kapljice za želodec in Marijacejske čistilne kroglice imajo pristne: V Ljubljani lekar Piccoli, lekar Swoboda; — v Postojni lekar Fr. Baccareich; — v Škofji Loki lekar Karol Fabiani; — v Radovljici lekar Aleks. Roblek; — v Novem mestu lekar Dominik Rizzoli, lekar Bergmann; — v Kamniku lekar J. Močnik; — v Črnomlju lekar Iv. Blažek.

Knjigarna

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

Kongresni trg št. 2 **Ljubljana** Kongresni trg št. 2

priporoča svojo

popolno zalogo

vseh v tukajšnjih in v vnanjih zavodih, zlasti c. kr. veliki gimnaziji, c. kr. veliki realki in c. kr. moškem in ženskem učiteljski tukaj, privatnih šolah ter ljudskih in meščanskih šolah uvedenih

šolskih knjig

v najnovjših izdajah, broširanih in v trajnih šolskih vezih, po najnižjih cenah. (683—2)

Seznami uvedenih učnih knjig dado se zastonj.